МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

К. В. Рудько
Україна та Міжнародний кримінальний суд *439*

П. В. Загородній, В. І. Чуєнко
Поняття та зміст консульського права *441*

Б. Ю. Павлюк, В. І. Чуєнко
Громадянство та його значення для міжнародного права *442*

А. А. Партека, В. І. Чуєнко
Міжнародний Суд ООН та права людини у збройних конфліктах *444*

І. В. Пасічник
Роль національної правової системи у формуванні сучасного суспільства *446*

О. В. Данько
Сутність правоохоронної діяльності як інструмент захисту прав і свобод громадян *448*

Р. Ю. Іванова
The role of international organizations in transforming national legal systems: the case of Ukraine *451*

К. С. Медуниця, О. О. Бондаренко
Правові аспекти забезпечення свободи слова в Інтернеті *453*

В. Ю. Томашевська, А. Ю. Стаднічук
Особливості кримінально-правової протидії диверсіям та шпигунству в умовах воєнного стану *455*

Г. Л. Губіна
Поняття "Європейський патент" та "Європейський патент з унітарною дією" *458*

А. Г. Слостін
Вплив національних та міжнародних правових систем на ефективність процедур банкрутства: порівняльний аналіз правових механізмів у контексті сучасних економічних викликів *460*

І. М. Цермолонський
Особливі порядки кримінального провадження в Україні *464*

О. І. Савка
Загальна характеристика доктрини міжнародно-правового регулювання приватної військової та охоронної діяльності *466*

Ю. В. Корнєєв
Актуальні питання земельно-правових відносин *472*

В. О. Швець
Особливості правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану *475*

В. М. Барановська
Правові основи міжнародного комерційного арбітражу в Україні *477*

забезпечує дипломатичний баланс між приймаючою та направляючою державами. Водночас, консульське право гарантує, що громадяни за кордоном не залишаються без правового захисту, а національні інтереси країни маютьсвоє представництво на належному рівні.

У практичному вимірі консульські установи виконують не лише формальні адміністративні функції, але й відіграютьгуманітарну та правозахисну роль, виступаючипосередниками між громадянином та іноземною державою. Україна, як учасниця Віденської конвенції 1963 року, сформувала власну систему консульської служби, яка працює в умовах складного міжнародного середовища, зокрема в контексті воєнного конфлікту та трудової міграції.

Таким чином, консульське право — це не лише набір норм, а інструмент реалізації національного суверенітету за межами державної території, механізм захисту громадян, а також важливий компонент правового забезпеченнязовнішньополітичної діяльності держави.

Джерела

1. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 року. *Офіц. вісник ООН.*
2. Закон України "Про закордонні установи України" від 07.07.1992 № 253/92-ВР. *Відомості ВерховноїРади України.*
3. Указ Президента України "Про Положення про консульську службу України" від 22.04.1998 № 405/98.
4. *Пилипенко І. І.* Міжнародне публічне право: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2020. 384 с.
5. *Костенко Н. М.* Консульське право: навч. посіб. Харків: Право, 2018. 216 с.
6. *Мицик Ю. Л., Шевченко А. О., Орзеховська В. В.* Міжнародне право: навч. посіб. К.: Знання, 2019. 312 с.
7. *Малишев А. О.* Міжнародні договори України у сферідипломатичних і консульських відносин. *Юридичний журнал.* 2021. № 3. С. 45–49.
8. *Дорошенко А. І.* Консульська діяльність у міжнародному праві: теорія і практика. *Науковізаписки Інституту законодавства.* 2020. № 2. С. 60–66.

Б. Ю. ПАВЛЮК

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи П-9-23-Б1Пр(4.0д)-1 Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії Управління персоналом

В. І. ЧУЄНКО

канд. юрид. наук, доц., кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ГРОМАДЯНСТВО ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Вступ

Громадянство є ключовим правовим інститутом, який визначає правовий зв'язок між особою та державою. У міжнародному праві це поняття відіграє важливу роль

у врегулюванні міждержавних відносин, захисті прав людини та визначенні юрисдикції.

Опис досліджуваної проблеми

Проблема громадянства є однією з найважливіших у сучасному міжнародному праві. В умовах глобалізації, масової міграції та зростання кількості осіб без громадянства постає питання ефективного регулювання правового статусу громадян на міжнародному рівні. Відсутність єдиних підходів до визначення громадянства, а також практика позбавлення громадянства з політичних мотивів порушують основні права людини і створюють міжнародно-правові конфлікти.

Проблематика громадянства ускладнюється подвійним та множинним громадянством, відмовою держав визнавати певне громадянство, а також питанням захисту громадян за кордоном. Крім того, важливе значення має визначення громадянства у контексті правонаступництва держав, окупації територій та збройних конфліктів.

Врегулювання цих питань можливе лише на основі узгоджених міжнародних стандартів і співпраці між державами та міжнародними організаціями.

Мета дослідження

Метою даного дослідження є аналіз правової природи громадянства, виявлення його міжнародно-правового значення, а також дослідження механізмів регулювання пов'язаних з ним питань у міжнародному праві.

Результати дослідження

1. Правові основи: Громадянство регулюється національним законодавством держав, проте має суттєве міжнародно-правове значення. Основними міжнародними актами є Загальна декларація прав людини, Конвенція про скорочення випадків безгромадянства (1961), Конвенція про статус апатридів (1954) тощо.

2. Міжнародно-правовий статус: Громадянство впливає на можливість особи користуватись дипломатичним захистом, брати участь у виборах, в'їжджати та виїжджати з держави, отримувати соціальні та економічні гарантії.

3. Проблеми безгромадянства: У світі мільйони осіб не мають громадянства, що позбавляє їх базових прав. Міжнародне право прагне мінімізувати такі випадки через конвенційні механізми.

4. Дипломатичний захист: Лише громадяни можуть користуватися захистом своєї держави за кордоном відповідно до принципу ефективного громадянства.

Висновки

Громадянство є фундаментальним елементом міжнародно-правової системи, оскільки визначає юридичну належність особи до певної держави. Його значення у міжнародному праві полягає в забезпеченні захисту прав громадян, врегулюванні міждержавних спорів та зміцненні правового порядку. Подальший розвиток міжнародних стандартів у сфері громадянства сприятиме підвищенню рівня захисту прав людини та стабільності міжнародної системи.

Джерела

1. Universal Declaration of Human Rights, 1948.
2. Convention on the Reduction of Statelessness, 1961.
3. Convention relating to the Status of Stateless Persons, 1954.
4. *Brownlie I.* (2008). Principles of Public International Law.
5. *Shaw M. N.* (2017). International Law.
6. *Klabbers J.* (2013). An Introduction to International Law.
7. *Буроменський М. В.* Міжнародне право: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2006.
8. *Лисовський В. І.* Міжнародне право. Київ: КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1995.